

ЕММА
АНДІЄВСЬКА

НАУКА
ПРО
ЗЕМЛЮ

ВИДАВНИЦТВО • СУЧАСНІСТЬ • 1975

Е. АНДІЄВСЬКА
НАУКА ПРО ЗЕМЛЮ

ЕММА АНДІЄВСЬКА

НАУКА ПРО ЗЕМЛЮ

diasporiana.org.ua

"СУЧАСНІСТЬ"
Мюнхен, 1975

Emma Andiyevska

The Earthsciences

Листку — ложечкою, дорозі — лопатою.
Низом — суга, горою — моровиця.
Везуть пісню в череві коня,
І крізь рожеву золу
Проростає зерно гірчиці.

Мистецьке оформлення Якова Гніздовського

"Сини літатимуть", — погодились онуки,
Відтявши дідам волосся.
Виріс хміль, виросла лобода,
Літає над світом серп, гукаючи:
"Хто наступний"?

Сім східців і дві повивальниці.
Зруб на зрубі, а в грудях кораблик
Із квіткою, замість вітрила.
Відкривають ніч для кволих і безногих,
Відкривають день: плаче гуска
Сльозами, довгими від конопель.

Сусіде в повітрі, обізвися.
Вимов пелюстку, довшу від водограю.
Усі верхи, учі чвалом —
І тільки свічка
Сповіщає про першу заповідь тьми.

Око на курячих ніжках, в руці коріння,
Світять ведмедам і курчатам на роздоріжжі.
Спалахне жовтим — бульбашкою зідхне трясовина.
Спалахне фіялковим — хрящик грози
Служить безхребетним за язичок.

■

У листок загортають двері,
Що літали по хаті.
Вводять коня з яблуком на стегні.
Довго п'ють із полив'яного кухля
І крізь стелю відходять на відпочинок.

■

Цар царів стеблини і повіу —
Синій плащ, заволожений пурпуром —
Везуть посланці слов в брокатних сувоях,
Хрестяться й спльовують через ліве плече —
Де табуни лошаків
Віщують кінець ночі.

I

Добрий вечір, самотносте!
Ось кухоль, ось кінь мій, ось моє серце.
Путь моя фіялкова,
Помисли, місяцем сточені.
Не кажи: десь за горами.
Кажи: тут, сьогодні, опівночі.
Сьогодні. Зараз. Ніколи.

II

Камінь? — Важче від каменя.
Кров? — Болючіше всіх ран на світі.
Вихор? — Попеліє душа, прірвою зяє розум.
Ніколи. Ніде. Ніколи.

Рідний із найрідніших,
Ім'ям помаранчовий і перетинчастий,
З душею, завиненою в каченя.
Кажуть: "Дорога", думаючи про смерть.
Кажуть: "Випадковість", думаючи про воскресіння.
А ти все ще в пелюстці.

Мачинами обвішали світ,
Засвітили кадильниці для перепілок.
Ховрахам дали зеленоногого поводиря.
Крізь болота й урвища
Понесла трава скриньку
З власною тінню.
Видзвонює глина: "Не вір місяцю,
Він і в помислах
Насаджує стокротки".

■
Привид ходить із зіркою в руці, —
Ліхтарі розібрали ще в минулому столітті. —
Ворушить квочку із сонними курчатами,
Та всі Гамлети втупились у скриньку телебачення.

■
Білять зір, будівлі, повітря.
Вікна, що продукують
Хмарини й жінок
З гусячими стегнами.
Сусідка на балконі тримає конячу голову
Замість килима
Й питає Всевишнього:
Я кожного вечора майструю Тобі виступці
З яблуневого цвіту.
Чи Ти волів би,
Щоб я не літала на яблуці?

Ти сам. Ці двері останні і перші.
Там за шатрами зміна династій,
Зміна стебла, і зміна пам'яті.
Тут нема проміжного.
Хльоскають крила і ломлять хребти наймолодшим.
Царство самотности — охровий вихор
З блідою скойкою милосердя.
Ти сам, — решта відлуння пустелі.

Хто ти, провіснице тьми і паростків?
Хто ти, найближча, найдальша, по той бік?
Яблуко Гесперід? — Навколо Аїдів присмерк граната.
І лише твоя рука, що воскрешає мертвих.

Берег, тугіший від шкірки помаранчі.
Натовп без долі й призначення.
Ім'я з малої, ім'я з великої літери.
Із покоління в покоління
Передають, замість серця,
Гудзики від старої камізельки,
Примовляючи:
Лише ми вільні від забобонів!

Куш — замість ока, сідло — замість нюху,
Горлянку — розвісив у сусідньому дворі.
Кажуть: наглядач незримих паростків,
Подейкують: син краплі й гусячого вирію,
Приятель верби й будівничий мороку.
Бо кожного ранку на моріжку — самого нема,
А капці ходять: укладають погоду.

Маківка слова, стебло гніву.
Була хмара, і вже самі пелюстки.
Віддалі між тичинками, віддалі між галактиками.
І тільки пощо
Червоне павутиння вкриває заплаканий білок?

Гарцює верхи на брові,
Калатаючи карасем по зеленому панцирі.
Кінь без тулуба, самі копита.
Натомість змія, суцільні горлянки,
Ходить на хвості, гукаючи:
Де ти, Юріє Переможцю?
А Юрій бавиться,
Сипле сіль і припадає на ліву ногу:
Сідай на метелика,
Поїдемо до моєї баби в гості,
Скуштуєш болотяних вареників,
Що відкривають мову мерців і трави.

Гарбузові флейти, горіхові дзвіночки —
Один поперед одного до виднокола.
Той — драбину до місяця, цей — драбину до раю.
А мені — аби до серця приступці.

Солончаки, запах і цвіт помаранчі.
Метелики в крові, лялечки в суглобах,
Нашестя народів із краю ночі.
Леопардові лапи на кожному плечі.
Не обертайся. Проходь.
Безодня не повертає спалаху.

Душа на краєчку леза:
Самі мерці й немощі.
За кленовим листком —
Трони, пожежі й домовини.
І тільки сопілка
Видмухує біле дерево,
Ніжніше, ніж качині
Перетинки на лапах.

... Полюють уздовж звуку й уздовж кольору,
Їздять у колісниці з калачиків води, —
Межа завтовшки з крик потопельника. —
І кожний мізинцем торкає свою долю
У череску з котячої шерсти.

Твоя сукня з яблука.
Твій погляд — нехворощ на імперській таці.
Усміх — пахучіший від дині.
І все це диво
Призначене на перегній?
Нехай з мене сміються і кури, —
Ніколи не погоджуся
З біологічним визначенням світу.

Захотів двійника?
Сірий попіл мовчання.
Захотів тривалости?
Навіть ряска поглинає
найменше відображення.
Серце, провіснику пустелі,
не говори на повний голос.
Переступай через трупи голосівок.
Пам'ятай: ти покараний
Піщаними дюнами пам'яті.

Погоничі не скажуть: ось округлість основ,
Плакальниці не змінять обличчя: ось гроза
Без вуликів, але в горнятку впереміш із медом.
Лишилися обабіч шляху тіла, сновиддя й дороговкази.
Чути ходу без ніг, видовжених піснею
До заходу сонця.
Серце — провідник. Серце — батьківщина.
Серце — кінська грива.

Зацікавивсь шавлем, царював — горошком.
Один пагін — срібна обручка,
Другий — сопілка з пощербленою ратицею.
Лежить місяць під капустяним листком.
Пророцтво корові — усі озера
Знялилися в повітря:
Потічок розповідає про ковінку свого діда.

Підземкою до галактики,
Пішки в просвіті —
Унутрішні ребра на крильцях зору, —
Соляним стовпом чи кажанячим горицвітом —
Однак не збереш у кулясту блискавку
Погляду, що обертає флямінга
На клітину ноги божества,
Що його після чергового потопу
Провіщають нащадки,
Вимахаючи прапорцями з гусячої шкіри.

Оселя — в найглибших розтинах води,
Душа — в тичинках, затінених крилом горлиці.
Погляд — на трьох рибах, зі срібним держалком.
Щойно — увесь, і вже — ні краплини.
Від найневимовнішого — найневимовніший.
Від найдальшого — найвіддаленіший.
Де ж мені за Тобою
По цей бік межі?

Стоять у нішах імператорів і воєначальників,
Шлейф із сірки, ребра з дикого тютюну.
Примірюють царства, примірюють луни,
По ковпачку — на ріжки, на нюх, на мацальця:
Кожна стоніжка супроводжує краєвид
Щоночі на відпочинок —
З вуздечкою зорі і пучкою соли.

Лійка піску, зяброногі на веслах.
Несуть краплю за глиняне вушко.
Над полем деревію ворожка повісила паслін.
Зі століття в століття сходить голова
Над забутим урвищем.
Від ночі до ночі несуть хвилясту драбину.

Кожна віддаль коротша від мачиного зерняти.
Кожне признання — звивистіше від повитиці.
Говорять багато, та жодного грама вмісту.
Серце — прапорець, викинений у бурю.
Самі замети. Сама бугила і пирій.

Де ви посілості пам'яті й милосердя?
Вітер не лічить чашолистків, що опадають.
Де мені шукати рідні,
Де мені шукати хвилі,
На якій промовляють предмети
Нефритовим язиком всевиддя.

Голос з зеленою ніжкою.
Світло з трикутним копитцем.
За щокою водограю
Жокеї і тінь від ворожки, —
Півроку іде краєвид
До струмка в гості.

Зміна царств, зміна душ,
Зміна тіла й помислів.
Птахи з леопардовим опірнням.
Рожеві наперстки ковтальних звуків.
Дорога без повороту
В зерно, заховане на дні ока.

Сонне волосся, з усіх сновид
Я найбільший сновида. —
Брокатний погляд через ліву руку,
Через праву — горлянка тюльпана.
Сильце на помисли, вуздечка на перевтілення.
Довга ніч, а ще довший день.
Коротка смерть, і ще коротше безсмертя.
Де ти з волоссям, пекучішим від людської крові?
Де ти без назви, без тіла, без сподівань?
Я прокричав дірку вві сні,
А ти смієшся й бавишся бубликом.

Промовці в артишокових сувоях звуку, —
Надзбукові краєвиди з лійками вирів.
Надтілесні видовження з білим листям.
Обережно з заїками, що склять удосвіта трелі.
Тут вуха ростуть просто з землі.

Розтин ока — стеблина
В дорозі до зайців.
Гучний перехід, мощений
Мідними тацями.
Крапчастий перегук
З піщаною клепсидрою на обрії —
Дорога до прадідів
З дороговказами з воску.

Риб'яча луска на склі, на листі, на стінах.
Риб'яча луска в погляді й помислах.
За шкільною лавою смерть
Вологою губкою стирає
Крейдяні склади з грифельних дошок.
А надворі в повітрі
На все небо пливе, жолоблячись літера "А",
З якої сиплються цитринові зернята.

Коні, опукліші від глеків для поховань.
Світ квадратний, а заразом і пелюсткового виміру.
Вимовляють слово — на очах розцвітає дерево.
Вимовляють слово — вищає земля над домовиною.

Вічність — дерево з котячим стовбуром.
Чашка чаю, горнятко цикути.
Усі в дорозі — п'ятою, копитом, крильми.
В тіні від розп'яття грають у кості.
І знову червоним малюють брами
Для новоприбульців.

Іншим обличчям в потойбік.
Суцільні проміжки, мужність підводиться
З порожнин, — верхівки легень і віяльця.
Прощаються хмароводи.
День на споді крила.

Лише ми — по-справжньому.
Лише ми — вгорі, на боках, на обрії.
Від нашого слова гарбуз
Обертається в найстрункішу тополю
На головній площі імперського міста.
Лише — ми.
Тільки що діяти з печерами,
Які невпинно руйнують хмаросяги?

Кільце крику, полускане на краях,
Горлянка — ширіша, ніж діядема з пуголовків.
Що крок, то рожевіша перлина,
Що погляд, то зеленіші торочки
М'якуша, загорненого в океанську хвилю.

Весь світ на тоненькій нитці.
Перехресні відповіді без зворотної адреси.
Магнолія, що нагадує про імперськість
Загинулих культур.
Піщані сувої по зруйнованих караван-сараях.
І все тягнеться бодай паростком до безсмертя.

Позем кліща. Пощем ящура.
Позем пльоткарок і зальотників.
Позем цементомішалки. —
Я нікому не відмовляю в слушності,
Тільки, Боже, де ж людина,
Створена на Твою подобу?

Невпорядкованість кута зору.
Невлаштованість зовнішнього.
Над жабрієм ворожать відьми,
Над очанкою стоять пустельники, —
І всі вимовляють слова
З наголосом на левиних гривах.

Дівчата з коханцями й торохтії,
Що просторікують про пришестья вишні.
І всі пишються вигином руки,
Що тримає зелену папугу.
А я питаю, де ви, люди? —
Та порожні глеки відлунюють
Спадщиною,
Непринятною для нащадків.

Крапчаста порожнина
З джерелом на бджолиних заціпках.
М'які стовпи замість битого шляху.
Плесо, що з бабок
Зводить Вавилонську вежу.

Віщує дощ: "Потоп!"
Годують в брунці лист.
Тут — лікоть, там — стопа
З-під даху пролилась.
Попереджає дощ:
"Готуйтесь на нове!" —
Без покришок і днищ
Фарватером пливе —
Ні яр йому, ні міст,
Ні браття во Христі.
Проміняно батист
На водяні хрусти.

ПІДНЕСЕННЯ

Отряха вітер уздовж алеї.
Збивають воду:
Боже, помилуй!

Годують селезня, все сонце в кришках.
В автах і пішки:
А ми, куди ми?

В повітрі кінні, з асфальту, з плину
Равлики полум'я:
Невтілиме?

Повз невміщальне, горища здобич,
Світильник у щілину:
На їх подобу?

І в всеохопне стіною зрячою:
Помилуй, Боже,
І цих ледачих!

На кульках хліба ходить тихий дощ.
Всередині листка згорнулось сяйво слимачком.
Місткішають предмети. Вшир і вздовж
Засліплене повітря від смичків.
Місткішає душа. Калюж овальний крик:
Чека стебло на іншу переправу.
Нарощує, мов звук, підпори з плинних крокв.
М'якими пальцями недолю дощ направить,
Де паросток буття із бульбашки на мить
З'являється і, леле, вже мина.

ТАРКВІНІЯ, ЧЕРВЕТЕРІ?

Кінь-химера править в підземелля.
Одне крило — чорне, друге — біле,
Грива — ковані торочки з золота.
Через Стікс — за обол.

Ні кола́, ні двора —
Потойбічні лови:
Жужмом пробігли,
І знову біле,
І знову чорне,
А потім — нічого,
Крім правиці і ко́ла:
Верхи, з джерелом у руці,
По життя — до праотців.
Пішки — теж,
Вужчою стежкою.
Кожного право:
Лівою, правою —
І вже переправа!

За містом прірва:
Ввійшов у землю,
Вийшов — неземний! —
Розрите повітря
Скріплюють рихвами.
Збоку
Кінь без наритників,
Ковані торочки з золота:
"Через Стікс — за обол?"

Внизу рухають.
Верхнім — розруха.
Нижнім — може виживуть,

Якщо виявлять покору; —
Прощення й кара
Тут же —
В рівчаку і на площі —
Смирених в опустах сплющують.

Місто з подвійною шкірою.
Місто з подвійним хребтом.

Кожен оприсутнений
Єдиною суттю:
"Дійсне — там,
Де затуляє роти
Надгробна плита.
Дійсне там,
Де отари,
Де місту межа.
Місто — яйце,
Драбина в смерть і назад.

Кінь з домовини:
На рівні ріні
Усі рівні!" —

Лягнуло лядою —
Ні міста, ні людей,
Самі ковані торочки з золота.
Ще раз — внічію.
Не видно й не чути, —
Тільки здаля листоноша
На власному горбі
Пагорб за пагорбом
Переносить.

ЧЕРНЕТКА ПРИРОДИ, ПЕРШИЙ СТУПІНЬ

По краплі від зору, по скибці від слуху.
В природу внесли і поставили вухо:
Ось вам віхи: вхід і вихід.
По світу крізь кіпоть кроки із моху:
Треба людству іти на підмогу!
Візьмімо легені у мухи за міхи,
Візьмімо по горлу в зорі, від тюльпана,
Тоді вже ніхто ясновиддя не спинить.
Спиною їстимем, суглобами питимем.
Хай око видющими вдарить копитами,
Хай губи від пагона — ріст і зусилля,
Подужаєм силу рослинним насиллям.
Свідомість — жучкові, сумління — колоді,
Хай бганками слуху ускладняться води.
Із решток хребетних нездійснених видив
Збудуємо подих, що зцілює вади,
Розширимо клітку грудну для прозріння! —
Крокує зоря по зволоженій ріні,
В руці по жовтку, — щоб від серця до вух
Потопом щепити потоптаний слух.

ПРОГАЛИНИ В ОСЕНІ, АБО ЛІТО ПО-ОСІННЬОМУ

Миші прогризли повітря.
Стежками ніхто не ходить.
Крапля в затінку худне.
Лійок жучок не вертить.
Речей не вкладаються назви
В проріджені оболонки.
Душа, як від зірки, холоне —
Буття прочинилося навстіж.
Де ти, з усіх найдальша,
Де ти, луною неплинна?
Тиша. Лиш в горлах далій
Хобот снується осиний.

З "ВІДОЗВИ"

ПОРОЖНИНАМ, ОБТЯГНЕНИМ ЛЮДСЬКОЮ ШКІРОЮ

Ось приятель готує зашморг мокрий
Для ближнього. Як зло підносить настрій,
Ріст видовжить і полоскоче ніздрі! —
Хоч личить і зідхнути для мімікрій.

Ось праведник, що тішиться з нещастя
Наївних дурнів, їх бо чорт поглине.
Хоч співчуває, чом не йде на щось там
Доцільніше енергія щоденна?

Добро не в моді. Поклонімося злу!
Ануж помилує і возведе на царство?
Лицарство? — Фарс! Плекаймо ницість, черствість!

Шляхетність у сміттярці відвезли.
Та диво: повз тварюк, із тьми кубла
Незримо пророста добра стебло.

ЩОДО ПЕРЕВАГ ІНШОЇ СТАТІ

Я маю заздрити, що я не чоловік?
Мовляв, нещастя! — бо не зовні висить
Статевий орган, — тож бракує мислі
І розмаху, і я порожній звук

Намарне втілюю, не вистачає снасти
Найглибше зрозуміти, всеохопне,
Бо жінка — це — неповноцінне, хибне,
І їй земної кулі не піднести! —

В жінках, признаюся, ходила дуже мало,
Мені вселюдського на досі вистачало.
Я шкутильгаю. Так. Не додививсь.

Лише, що вмю вершити й дива.
Єдине, що мені бракує, — лікті.
Моє ж плече — додатне й для галактик!

ПОЛІФЕМ

Душа у лещатах. Я стиха їй: прокинься,
Ходімо в гілку до наступних втілень. —
Лежить сувоєм напівтрухлим толю
І не зирне на світ на підвіконні.

Благаю: відтули від вуха камінь,
Ну лапу дай, ну усміхнись, ходімо,
Нехай життя — помії і судома,
Але для тебе ось — салатні коні.

Не хочеш коней, — пішки чи трамваєм,
Чи на одній нозі, як заманеться.
Хай немощі в кутку перетривають,

Хай попелом усе мерзенне й нице. —
Мовчить душа, не кліпнули й повіки,
Лиш дивиться — одним суцільним оком.

ІЗ "ФАЗИ З ОБЕРНЕНИМИ СПЕКТРАМИ"

"Ви вірите в привиди?" — "Лише ті, що населяють проміжки". — "Алеж це ціле скоратство! Невже ви не пробували обмежити своїх володінь?" — "Я дальтонік". — "Я завжди мав підозру, що ви ночуєте в спектрі, бо до обіду у вас від великого пальця ноги до коліна бракує тіла".

"Пощо ви тримаєтеся свого фаху?" — "Я ливоскок". — "Невагомість має теж свої переваги, але чому конче прогулюватися над Ніагарою?" — "Я завжди мріяв полювати на левів, та в нашому містечку водилися лише щурі". — "Ви той будівничий, який збудує мої посіпости в повітрі". — "Ви помиляєтеся, я виспіваю з душі лише ягнят, що дає підставу людям твердити, ніби я визнаюся на метеорології".

"Яка співачка!" — "Ви маєте на увазі лісоматеріал чи конкретну розфасовку?" — "Я ображений, звідки ви виснували, що я невіруюча людина?" — "У вас такий поворот голови, що зводить усі лінгвістичні докази нанівець".

"Що нам заважає піти пообідати?" — "Я прихильник морських водоростей, і бачити, як їдять креветок, змушує мене зректися хартії людських прав". — "Печерна людина теж не була позбавлена гуманности". — "Я не проводжу аналогій, тільки пощо

слухати хрускіт лангустових панцирів, коли час турнірів минув?"

"Для цієї риби конче потрібний геометричний простір" — "Пощо ви ображаєте кухаря, адже ваша заувага коштуватиме йому наступного перевтілення". — "То що ж ви гадаєте, мовляв, заради неузгоджености в верхніх тонах я мушу жити в трикутнику, який ви не здатні поділити?"

"Про коней можна гурорити, лише узгляднюючи біле, або взагалі витинаючи складчасті площини". — "Алеж я й не натиноюся переконувати вас у відносності руху!" — "Ви перші заговорили про руханку, і я тепер не годен відрізнити, чи ви взяли собі за обличчя копито, чи просто духовне зосередження витворює еліптичне магнетне поле, на якому лише підлітки здолають їздити на ковзанах".

"Ви про дівчат?" — "Ні, я про граматичні сполуки". — "От бачите, я одразу вгадав: вам бракуватиме кисню для цих перегонів." — "А звідки ви певні, що я найхутчіше пересуваюся в вакуумі?" — "Цього я чекав роками, бо ваші легені просвічуються кожного разу, як ви гніваєтеся, а я ще не втратив здібности на нюх розрізняти найвіддаленіші форми проміжних окреслень, де вже на наших очах бувають кислиці, хоч ви й сперечаєтеся, ніби то звичайні чирячки".

■

"Я справді не мисливець". — "Чому ж тоді мій собака гризе ваші чоботи кожного разу, як ви вимовляєте літеру 'о'?" — "Він чує восьминогого коня, який уже кілька десятиліть везе мою матір у домовину, визначену етрусськими географами ще під час другої Пунійської війни".

■

"На цьому роздоріжжі всі математики починали з нової теореми". — "А хіба я проти водоростей?" — "В наш час не стуляти вуст — дорівнює Уліссовій витримці". — "Ні, тут я ніколи не погоджуся: говорити аналогіями — це свідомо відмовлятися від Вавилонської вежі, яка на той час була не абияким досягненням захальваної науки." — "Це тому, що ви досі ще не звільнилися від сугестії безмежно малих чисел".

■

"Цей перехід не відрізняється нічим від функцій коренерота". — "Ви гадаєте, спрощення — єдина форма логічного мислення?" — "Ви досі не годні відрізняти канарки від болотяного шолудивника". — "Не носіть перед собою диференціалів, як догму про непорочне зачаття, бо від цього втратите здібність розрізняти кольори". — Я завжди мав підозру, що ви ладні втопити мене в ложці води, тільки пощо для цього покликуватися на Мао Дзе Дуна?"

■

"На теорію безмежно малих чисел я ловлю не лише ліпші розуми земної кулі, а й звичайнісіньких

граків". — "Ага, ви помітили взаємодію собачого ранника й утворення нових галактик?" — "Хто вам сказав, що я сектант?" — "Коли в мене під вікном співають дрозди, я не лише знаю, яка година, а й можу з певністю ствердити, що ви сьогодні їстимете на обід".

■

"Ви їли колись опеньки?" — "Я не дозволю вам ображати мій рід!" — "Алеж даруйте, слово 'мило' ніколи не належало до мого словника!" — "Ви волієте двобій на шпадах, вручну чи як базарні баби?" — "Поки в вас кипить ненависть, ви ніколи не побачите зоряного неба, і всі космонавти й далі потраплятимуть до вашої кошари, бо й найпослідовніше споживання людського м'яса навіть і в десятому поколінні не розвине у вас здібности пересуватися зі швидкістю світла".

■

"Хто тут позивач: ви чи я?" — "Пощо вдаватися до абстрактного, коли існують такі речі, як стіл, вода, голова, гуска?" — "Я не знав, що ви аж настільки підступні". — "Пощо нам сперечатися про виміри, коли за мить перед вами розгорнуть анали з позему нетлі, перед якими найрафінованіші культури здаватимуться тимчасовою стоянкою кочовиків, уражених моровицею".

■

"Ще ваші діти були проти кораблебудівництва, і тому я тепер маю пояснювати кожному факірові, який

оберемками жере вогонь перед великим пальцем мого володаря, що таке звичайна очанка". — "З яких це пір імператори дозволяють садівничому першого-ліпшого внутрішнього палацу вичислювати траєкторію вогнепальної зброї?" — "Державним переворотом ви не зміните і найпростіших законів пиляків". — "Якщо ви так переконані в сталості непарних чисел, то я пропоную вам на мить випозичити мені свою руку, щоб я міг розвісити неонові відозви, після яких усе людство порозумівається між собою, лише стоячи на верхньому щаблі драбин, що з них ще вчора штурмували найнепрístupніші фортеці античного світу".

■

"Як ви змарніли!" — "Звідки ви виснували, що я відписав душу альхемії?" — "Ретортою ще нікому не пощастило скерувати думку до самовдосконалення". — "Про мене починайте з елеатів!" — "Гаразд, я охоче був би за сферу, тільки ж і вона чотирикутна". — "Тоді вам єдиний вихід: зайнятися плеканням одноклітинних".

■

"З того кута відхилення, з якого ви в'яжете краватку, я вгадав, що ви вважаєте себе за знавця міжнародної політики". — "Я зовсім не виступаю з плеканням тюльпанів із собачими мордами". — "Хто не бігав бодай на малі дистанції, той ніколи не збагне, що в повітрі завжди треба пересуватися горішнім каньйоном, інакше ніщо не врятує вас від білокрів'я". — "Та хіба ви досі ще не зауважили, що я переробив свою кровоносну систему на ланцюги з прозорих очей".

■

"Вогонь можна вивертати, як рукавичку, і тоді ви отримаєте нараз кілька життів, що віддалені між собою риб'ячими перетинками". — "Алеж я не маю наміру купувати жодної радіоли!" — "Теперішні інтелектуали, замість чисел, вживають шафи, повні посуду". — "Усе це ви кажете лише тому, що не любите футболу".

■

"Інтелектуал?" — "Та просто нещасна людина, яка думає, що вершком людського духа є бути прохідним каналом для людських забобонів, що їх за часів фараонів витиснули на глиняні дощечки".

СОНЕТИ

ЗАВЕРШЕННЯ

В природі лагідність, повільне завмирання,
Нарощення клітин на гусці, у зернині.
В просіяне повітря сонце загорнулось
і в лійку водяну сховалось за воринням.

Слюди кораблики, сліди від гайвороння,
В садах ворухиться: виповнюється пуста
Такою щільністю, що ні машині впасти.
Чіткіше проступа на листьях візерунок,

Найменшим вузликом віщуючи: іде
Пора вирівнювань і вивершень, хода
Її лунає в стеблах, щоб рослинний мозок,

Звільнившись від голобель, шкірок, петель, хмизу,
І, вже наставлений на вищу частоту,
Наблизив людство до стоніжкових світів.

АВГУРИ

Літають голуби й видовжують імлу
В драконів проливних, що, бульбашками гриви,
У шиби ляскотять, щоб у душі заграва
З-під попелу, уся в мачинах, підвелась.

Був дощ. Кінець був світу. — І парує знов земля.
Літають голуби. Загортається гусінь
У лялечку. В листку вже мерехти фугасні. —
У груди *звідтіля* краєчок прохилився.

Літають голуби. Геть відшумів потоп.
Будують з променів, мов з чайних ложок, клітку, —
Так щільно попід серце зводять срібну кладку,

Бракує віддиху. Униз протупотів
Ходою немовлячою цей світ і — зник,
А звідти над базаром — тиші борозна.

Літають голуби. Невже я тільки сню?

НА ТЕМУ РАННЬОЇ ВЕСНИ

Від прикладання пальців глухне віск
І плями на березі точать присмерк,
Аж на устах проталин талий присмак, —
Зима на потічки перевелась.

Найменше джерельце імперську власть
Ховає під корою, ходить в бруньках,
По ринвах гребінцем тихенько бринька.
Весь краєвид під жолоби заліз,

Лиш селезінку чути в водостоках,
І обережно інший світ простукує
На масть, на чуйність, серце; ловить тон

І трудиться, щоб заки ще осмеркне
(В нові світи — нова хода і мірка!),
З топчійкою в кулястість увійти.

ІНШЕ ПРОЯСНЕННЯ

Салатну душу равлик розгорнув, —
І попливли алеї, лоджі, клямки.
Під ринвою калюж боржомний плямкіт:
На хідлях ходить водяне горня

(Леггорни відлясків щезають за дверима) —
Й веселку ловить, щоб у серце вкласти.
Не дощ ікластий, а самі вже клюски.
Оновлення заходить над дворами,

Вглиб шириться, хоч руку в потойбіччя —
Й намацуй, — так речей пульсує живчик.
Прояснення. — Ще вище, — й ген — межа вже, —

Світ на узбіччі в світловому друччі. —
Крізь цю прозорість вдарила прозорість,
Що стала видна, як не стало зору.

ПОВ'ЯЗАНЕ З ВЕСНОЮ

На клені кошики зелені піни —
В пучечки зібрані празору чоловічки.
Прозорість потойбіччя джмелик вичув,
Ледь поторкав кришталиком попону,
Й зірками слух поповнив, збивши шпеник.
В повітрі тісно — вусики і ніжки.
Хоч щойно з лялечки, — гуде принишкпе, —
З природи губкою, щоб відсвіжити пам'ять,

Стира непевність, попустивши віжки. —
Світ зрушився, мигтить, крокує важко.
Дзвенять роти, з дерев снується січка.

Копитне джерело з саквами сочить
На душу, що вся зір, ступа в нове
Повз потічок, де верби з гір пливають.

СПОРІДНЕНІСТЬ СТИХІЙ

Зі склянки небуття на всю свідомість сіті.
З буруль піддашся — миколайчики цвітуть.
Коренерот повз лускокрилих пролетів
Й на підвіконня ляпнувся зиму поссати, —

Хай груди грудня, повні молока для сотень
Новонароджених, ледь втілених, сліпих,
Притулком стануть. Вусоногий сніг пропах
Молозивом, і чути: в цю хвилину — суті

Земної відкривається рясний поріг:
Крізь хвищу хвостокіл на раму напоровсь, —
Добу тривав обвал, несло хребці і скалки, —

Щоб в інший вимір попливли мурени й кільки,
І розум скинувся: ця кількість понад міру
Амебних сотворінь — ссавцям погроза з моря.

МИСТЕЦТВО ФУГИ

Цей кут відхилення, де люрик атлантичний
Галунить хвилю, що відкриє інший позем.
Аж видно: тут хробак вповза в музичну павзу,
Ще мить — і бганками сирими — ритму точність.

Уся поверхня — воском, перехід обтічний:
З боків — ключі вогню — підпал у руднях нотних;
Спорудили з білка трамплін, щоб розпізнати
Майбутнього аорту серед скель летючих,

Бо дня предтеча — слукострусь посіяв братки
На весь прибий, де з кола в коло, аж набридло, —
Суцільні цівки — ні дихнути, ні пройти,

А хочеться, хоч пазурем крізь скло, — на волю. —
Душа речей чека горобчиком на виліт,
На флейти перевал, — хоч ломлять там хребти.

ІНШИЙ КУТ ЗОРУ

Зільник спорудили у сочковім ядрі,
Щоб дудник крізь лишак зацвів у межистінні,
Щоб засік зав'язку, подріблений на тони,
Комірку пилкову — за кутомір добра.

Сітківкою нехай весь краєвид збере
Вільшанка — й навпростець, де шаповальні звуку
Товчуть зозулинець на туркусовий закид
Пухироногих. Клітковини човнярі

Кодолу плину із ритовні безхребетних
Згортають таганком, щоб червечьями будні. —
Хай квітконіжка унедійснює телій —

Нектарники магляють душі і тіла, —
Щоб в іншій площині, звільнившись від легень,
В основу світу груди щеврика лягли.

НА ЧЕСТЬ АНРІ РУССО

Сиджу і слухаю: погасло існування.
Хмарки пірчасті цебенять з синички.
В зозулиних півнеба черевичках.
Скрізь — грудки тиші у веснянім шумовинні.

Скрізь — прохиляються кватирки: в синій ванні
Пливе наяда над принишклим містом
(Найменша брунька всі талмуди містить).
Пливуть атлети над дахами в майках. Вени

Надрізано повітря для здоров'я,
Бо в скриньку не складається й дуріє, —
Легені — в пагонах, а так — руде і голе. —

Левині пащі з вікон — радіоли —
Нагадують: це грому господині
Перини стелять крадіям бездомним.

ШАХОВИЙ ХІД

Крізь лусочку всевиддя: грому ніжки
Півколом пролились на шолудивник.
Краплинні лестощі спокутують недавні
Всі бокоплави й оминають нишком

Хмар синьожилицю. Де щойно — мощі,
Тепер — води щораз тугіші м'язи.
Скрізь відляски, скрізь губи на карнизах, —
В глухих водоймах неімущих нищать. —

У озера — тяжкі уломи в крижах,
В струмка — занігниця від спалахів, що крешуть.
Від вирізного тирлича і кришок

Двигтить докільля. — Плюскіт в шлапаках:
Годує повитицю небо з пляшки, —
Юрба одноклітинних, — верхи й пішки, —

І в блискавку назад — на супокій.

ДЕНЬ ПО-ЛІТНЬОМУ

Від тісноти в окатий холодок
Запливши ненароком: "Порятуйте!" —
Забулькав в петлях, де раби з ритонів
В криницю виливають молодик.

Весь світ заліг з дахів під лободу,
Одбігши тьми і літу давши владу:
Нехай з озер видмухує споруди,
В кружала обертаючи людей.

Онук не знатиме: природи знак
Існує в тайниках пересувних,
Що їх пильнують бабки над водою:

Там веслоногий присмерк ще не зник,
А сів й, піднісни ложку, вередує,
І лапами видовжується в нюх.

КРАЄВИД З ПЛАВУНЦЕВОГО ПОЗЕМУ

Тут патрубок зорі — нічліг для плавунцевих.
З перги для повзика майструють зір овальний.
Півонії обвали плин оздоровили,
Сполуки пітьми роз'єднавши марганцеві.

З придухи вивільнивсь, як від правцю, бубир,
Бо вже й повітря рибу тванню засмоктало.
Не пір'я, перлівниця одудові тіло
Укрила, — карасі забулькали в бобах.

З підбілу визирнув і щез підковоніс,
Не витримавши чаду первоцвіту. Лунко
Цибате джерело на камінцях коліна

На сонце виставило в зайчиках. Війнув
Складчастий вітерець, і первневу війну
Переступень, оголосивши лірохвостим,

Зідхнув: життя — це світла найлютіша схизма.

ТЕ САМЕ ДОВКІЛЛЯ

Розвісили дерева очі й вуха. Муром
Іде коняка з парасолькою в руці.
З дахів, як паростки, серця і прапорці.
З огруддя неба пролилось тюльпаном миро,

І те, що тільки но душилось в перснях смерти,
Спокутуючи вилам у криву із кола, —
Ключем оновлення, — на виспіві спіткало
Огудину, що язиком проточним марить

Про гори, де білотка сонця у суглобах
Пташиний лід складає, щоб поглибивсь,
Обрісши плоттю, перехід поміж світами,

Хай невагомість — замість шкіри; світлом — кості,
А тих, що жужмом в немошах, повз тлін і втому
Вгорнути в віяло із равликів і кисню.

Коняка з парасолькою по високості.

!

!

!

ШИБИ

Медузний сніг. Підводна течія
Явила вир — дрібних галактик фавну.
І вже на шибях, де сирени й фавни
Набрались тіла, втілень товчію

Морозу зябра стримують. Чиєсь
Крило у кризі б'ється, ненароком.
Засотане ще влітку. Чути ріки:
Снів балахонники в човнах снують, —

Вахляр з білків і талих самоцвітів
Витягують по лапці з небуття, —
Хай озія новим подобам світить, —

Щоб навпростець повз хоботи пройти,
Повз óпусти, — і опустити пучки
В речей ядро, де вміст — сама сліпучість.

ПОТОВЩЕНИЙ ПРОМІНЬ

Із віддиху зліпивши острівець,
Від світла праклітини відгалузивсь, —
І в пільму зайві від світанку леза,
Що яблуком усесвіт отруїв,

І в шумовинні кільцями трива,
На мацачки і ніжки звівши зір —
"Нехай грозу у присмерк відвезуть,
Не похитнувши й німбу на траві,

Щоб плазмою спочила в калабані" —
Згори до крильць приспинивши луну
Пасльонних випарів і мерехтіння,

В несамовитому стрімкому наростанні,
Облитий весь болотом і латунню,
Застиг і — перевтілювався в лина.

ПЕРЕХІД

В заплавах чирячки розкидали луску, —
Майбутньої шуги плекають підмаренник. —
Червоногим відступили груди й ранок
Рублінники, ще заки вир їх розплескав,

Щоб чеглик, червеців що вивів на слизьке
Й від коливань перетворивсь на чемерицю,
По піднебінню пилякам підвісив, — в русі
Нехай перебувають й робляться місткіш

На острови й потоки вранішньої полби
(Бігцем в оновлення, хай ряска з горла, з палуб!), —
З сулії сонця вибгався на світ перстач

І видиме — упоперек, уздовж і сторч.
Ще крок, — ще раз веслом, — і розчахнуло пам'ять
Таким всевиддям, хоч бери руками.

НА ІНШИЙ ЛАД

Міліє небо, тоншає земля.
Стебло стеблині простягає руку:
Забудьмо сварки, тисканину, різкість.
Міліє небо, тоншає земля.

Не сіль крила прорізала імлу,
А сито викотилось з горла й стало:
Запрошую рослин, тварин до столу.
Міліє небо, тоншає земля.

Запрошую калюжу, грушу, став
На склянку заграви такої густоти,
Що не пройти ні всім, ні поодинці.

В речах відкрилося на серце денце,
Щоб крізь вологість, кинувши кінці,
Природа лікоть підвела з торця.

КРАЄВИД З КВІТЧАСТИМИ ЛЕВАМИ,
АБО ПЕРЕВАГА ЗЕЛЕНОГО

Квітчасті леви ходять по хмарині,
З легень — струмки, з очей — ботвиння й бабки.
Пливе погода на живих обрубках,
Пливуть мерці у трунах на пороні, —

У головах пучечки материнки.
А поруч — зірку в мисці два дідки
Добу вже ловлять, хоч один й діткнувся
Її мізинцем, та завадив ранник

Крізь нехворощ зорі із царства тіней, —
І зірка жаб'ячим стегенцем тане,
Зібгавши в зародку — ще без хребців — майбутнє,

Що молоком і медом мало бігти,
Та поковзнулося, — і горілиць у ринві. —
Квітчасті леви ходять по хмарині.

РІВНОВАГА

Качки дзеркальні вкрипи здиблену свідомість.
Проніс у пазурях і кинув хвилю щиглик
(Суцільні спалахи), — майструють в грудях щоглу, —
Раз — навхрест, — раз — брусом і — вроспаш — в
невидиме.

Не духівниця слукві — довгоп'ят-примара
На кожному чатує роздоріжжі мозку:
Чи ще не втратила душа — від протоплазми —
місткість,
Що й потойбіччя з дощовицею примирить

І через сліги — повз чабер і дерезу,
Куди не заблука ні юрик, ні дремлюга, —
У всеохопне, — по клітині від азів,

Де слово, — сну ссавець, — в тісних сполуках мига,
Де ластонігі — за подільник частоти
Нутра, що — п'ятами вперед, — в цю мить світа.

ПЕРЕДГРОЗОВИЙ КРАЄВИД

Мов помідор розламаний, листок.
Місток в повітрі віяльцями сходів
Запевнює, що згодом прийде згода
І злагода на пальці і ласти,

Мовляв, ще плистиме із приміських застав,
Містких на віддих, став, тичинки в вушках.
За ручку парк — і віддали на вишкіл, —
Крило з-під кашки нишком відростив

Орлине і повів у інший вимір
Всіх одноногих, що сторчма крізь гамір, —
Розвиднилось — так розкував прикутих, —

Аж дивувалися: чи він весь світ прокотить
В ятловень грозовий з тунелів тьми,
Чи спиниться й на карк — трюхцем — зиму.

ІНШИЙ ГОЛОС

Угору голосу пульсує огірочник.
З балькона до балькона — якірці.
Світ ліг яйцем в долоню мудреця,
Що серед виру сперся на поруччя

І розгляда оновлення щорічне:
В бруньках ввімкнули розчиномішалку:
Сувої тіста з гутаперчі й шовку, —
Назовні нирками попровисали речі, —

Весняний тиск підпори покалічив, —
В повітрі стиск, з-під клею — світла клоччя:
Нутро дерев розклали на лотках,

І вже окличників не слухають листки,
У кожного язик — свій грому куц,
Бо скільки ока, вільний від наврочень,

Угору голосу пульсує огірочник.

СПУСК МІЖ ПЛОЩИНАМИ

Де звуку рибний міхурець упав,
Розливши місяці по водяній толоці,
Підвівся стяг: тут світловій столиці
Постати! Між товстянок і ропух! —

У відповідь трилисник прорипів:
Глибин нутро виношує крупи
Світів майбутніх, щоб людей скріпить,
Очистивши від скверни і ропи,

Від коропа й корови розпочавши.
Хай чашечками слух, перепочивши,
Увійде в груди грициків! Плече

Хвилястіше, ніж ясен на світанку,
Дмухнемо людству з плинного відтинку,
Щоб кожен в крик: і я до вас лечу!

БАЗАР ПІД ІНШИМ КУТОМ

Світ на товчку: із бульб зозулинця намисто
На туркусовій шиї. Замість брів — садібня.
На місці борода — зі слини й моркви довбня,
Ступив — і завалив підсоння в лугу миску.

Й усі сідухи в крик, мовляв, явився месник,
Бож із грудей — скипетровидна дивина. —
На хмарі злодій попива з глеків вино,
А поруч на рай-дереві — соми і мислі

Ростуть у кетягах, хоч ерихонські труби
З базарних рострів їм руйнують напрям росту.
Ще трохи далі — три брати одноутробні

Читають требник, з рота — маслоробні рясту. —
Так, смерти ряжанку на шкірі несучи,
Із небуття чепців¹ нове життя тече.

---

1. Сальник

РІЗНІ СТУПЕНІ ПРИРОДИ

Душевна фльора: радості хмарник
Суцвіття випростав — і лійкою свічада
В крові пролив, аби далось відчути:
Із блискавки збирають комірне

Для тих прозрінь, де міжсловесний розум
Пелюстку світла вклав в щоденний мозок
І отвори пів-яблуком розмазав, —
Нехай нутро колотиться на зрізах,

Вже ясновиддя вилущивсь потік:
Тут — мерехтить легеня, там — п'ята,
Вся краєвид, у каганцях і схлипах. —

Бува, й найтонше на ведмежих лапах
Являється, щоб людству вищий зміст
Крізь товщу жовтим криком обізвавсь.

ПРОМІЖКИ

Летючі ядра з наступу плятанів
Ще поодинці сяють серед двору.
А там, де тільки но суцільні мури, —
З'явилися фіртки, зліплені з півтонів,

Стежки в повітрі з пічкурів, петуній, —
Прямує світ в оновлення крізь серце
Й набік рукою небуття дозорців,
Узутих в жабу, голови — з півтіні,

З півплоті — крила, із нефриту — вуха.
Існує й в існуванні лівий ухил —
На кожному зламі мозку — інші віхи.

І слуха, причаївшись, простір вогкий:
Обвалом подолавши сліпоту,
Овальний дощ з-під даху капотить.

КРАЄВИД ІЗ РОЗТИНОМ У ПОТОЙБІЧЧЯ

Тоненький дощ долоні склав і дивиться:
В листках підводяться гірські хребти. Струмки
Летять з перетинків у прозелень стрімку, —
Підніжжя — з райдуги, верхів'я — два лиця,

Об'єднані на тімені у миску з маком.
А в глибині, з-під кручі, у човні до скелі
Прямує перевізник, слід — червоний колір
На хвилі — зігріває краєвид промоклий.

Світ з'яви слимаком — всередину, — назовні
Самі лиш вусики в зелених бганках зіву.
Повторний вигин — і хребти листків в легенях

Проклали потойбіччю круглі полігони,
Щоб ясновиддя, вільне вже від грому й зливи,
Всім об'явилося крізь безсловесну мову.

ГРОМОВІ КЛИНИ

Не окружківці кулькову вальницю
Дощу повісили для куцоніжки,
А журавець звалив на плечі ношу,
Не давши краплі клином розгорнутись

Й свічник над щєбриком пролити в нитку
У світлових хрящах, що ненароком
Накрили з головою просторіку
І — на пустир, де у повітрі з нутрій

Заплутався прояснення вістун.
Листок до світла витягнув вуста
І вимовив жовток, й нова основа

Одразу зупинила грім і зливу,
Що ляснула ще мутровим ключем
Струмок, де й зараз ніч речей тече.

КРОКИ З ПРИДИХОМ

Віддаленість, — яка тяжка хода
Речей, що ногу ставлять у майбутнє.
З веранди обрій наливають в бутлі.
Зі шпарок в німбах проступа забуте,
Щоб ряскою повітря розрядить,

І в небуття — нові й нові ряди
На вміст хрещатий, півникову тишу,
Щоб слух відкривсь і повноводдям втішивсь,
Щоб під вікном світанок цілий тиждень
Стояв, не гаснучи, лише вряди-годи

Стократною схилявся до калюжі,
Нагадуючи підданцям колишнім:
Загравою ущільнений, пливе

Великий Час, де ямний холод в грудях
Лопату кинув серця перегріту,
І ширить тінь із потойбічних веж.

КРАЄВИД, ЩО ВІДДАЛЯЄТЬСЯ ПО СПІРАЛІ

Із сальзи небуття — зернисті парасолі.
У присмерку на трьох ногах іде криниця.
Мигтить очепами, в майбутнє простяглися
В заметах полум'я (хоча приморосило

Лускою краєвид) — лункі хвосту русалок.
Скрізь німби викопні, потвори носоокі
В повітрі никають; без жодної спонуки
Звук замісили: вершиться проєкт зозулі.

Келіхуватий зір на пришипільках звиса
З червоперих. Трохи далі їжатець осу
Веде до зяброногих по нові гомілки.

Ступня літа клишава в зрячих борлаках. —
У шабатурці неба і зіркам замулько,
Бо вищі відступили втілення ріку

Для безкишківців, що природу набакир.

НАРОДЖЕННЯ СВІДОМОСТІ

Калюжниця болотна в морок блима:
Дводишні поруч: без легені око
Надихало їжачник. Нижнім мука
Брести крізь протоплазму в невідоме

У верхній розтин, де рої едемні
Осяяння прийдешнього голівки
Півмісяцем в касети плину ловлять,
Щоб не пошкодили каменоточці думки,

Яка без тіла й тла то в квасениці,
То у канатнику по волокнині
Ще набирається, як породілля, моці,

Щоб — без щаблів — у просвіти віконні,
Вся держи-дерево, первопочатку дух,
Що з хаосу в осмислення іде.

НОВІ ПОСІЛОСТІ

Суцільне небуття, свічки над головою.
В повітрі йде тюльпан й ведмежу ставить лапу
На кожний бовдур, що з очей хмарини ліпить
І — з ополоника — вугрями поливає.

У ополонках неба сонце половіє.
Розсовуються віддалі у потойбіччя.
Невтаємничені, і ті вже потай бачать:
Прийдешнє вигортають із хрустких сувоїв,

Розляпуючи зір, що обрію вереї
Повів на манівці, де й зараз ніч вирує
І трощить награбовані за світла статки.

Удар — і вся рослинність в волейбольну сітку.
І вже не пиляків душа, а срібна ложка
Над світом майорить й виринницю калічить.

НЕРІВНОМІРНИЙ СВІТАНОК

В річках рожевих суне синя крига
Повз папороть, де вавилонські вежі
Небесні отвори в єдиний лотос звужують.
З-під важелів рослинних сизий скрегіт:

Це тьми ковтки високої напруги
Вогонь проціджують в амперозвій
(Із горлиць весь); крізь плазму прорізну
Довкілля залили нефритні роги. —

Стихий ядро — потужна електрівня —
Листок — яріє на амебнім рівні:
Насаджує безпорожнинним рай:

То в блискавку чашолисток збере,
То вихлюпне нектар, що досі ревно
Беріг життя на дні в зміїнім дереві

В легенях неба, де тепер гора.

ПОВЕРХОВИЙ РОЗТИН

Бедринець: замість квітки — тигра паша,
Замість листків — прим'яклі м'ясорубки.
Суцвіття — з серпокрильців і шурупів,
Що їх з похмілля розгамуза сплющив,

Мовляв, нехай по колбах літо плеще, —
Очко волове — поршень первоптаха,
Ковтальник шершнів, пролетівши стиха
Крізь щоки перехожого, півплощі

Пробудить — хай з дахів пролюються клешні,
Щоб обернувся, — груди навстіж — кожний,
Вспухаючись: зі шпар світобудови

З найневимовного таке прозріння давить,
Аж зараз репне світлом навіть те,
Де мить тому — багно і глупота.

ЗМІНА ВАРТОСТЕЙ

Як порожньо. В умах самий метлюг.
За мостом геть — потоки метеорні.
На згарищах в онучах і тіярі
Гуляє без господаря мітла:

Згортає в рівчаки усе, що тлін,
Щоб на містах погаслих листокрутки
Могли липучці зміст речей відкрити,
Лілійник взявши за рухоме тло;

Щоб лубоїди, впрягшися в зорю,
Потрапили обліг переорать
Душі, аби, притоптана, не спала;

Щоб лиска, що на плесо запливла, —
Нову світобудову з-під крила.
Щоб з-під поли, крізь луб, життя скипіло.

ТИМЧАСОВИЙ НЕЛАД У ПРИРОДІ

З веселки повзик вибгав коноплину
Й повісив на порозі, замість серця.
Чабер на клюмбі задихнувся в сірці, —
Природа вся одбігла міри й пляну

І попливла в горошок, сплески, линви,
На півдорозі сіючи вуста,
Щоб окунь вилюднів і трохи відпустив
Луски для перстача, що переплутав лави

Рослинних родичів, й до шилодзьобки
Подався вдосвіта, та й вирвами ще диба,
Бо світ щеза на найдрібніший дотик,

Повітря з дерті, ніде й костей діти.
Земля ж, о леле, у такому стані,
Що хоч з корінням дряпайся на стіни.

НЕСКЛАДНЕ ОБ'ЯВЛЕННЯ ГОРОСКОПОВОГО ДУХА

Братанець тьми, губних склепінь предтеча,
Розквітла в ротиках, розсадник звуку,
Що, наростаючи, молодша з віком,
Де й діамант крилаті черви точать,

Що світ розвозять у вогнистих тачках, —
І — самоскидом у клокичку, в смовдь.
Братанець тьми, єдиний, що посмів
Переступить поріг, де світла тички

Деревозгубний видмухнули вимір
І коропів, що сонця смокчуть вим'я, —
Хто — з парасолькою в руці, хто — без, — в руслицю

Загнали по коліно, — розрослися,
Що й води не вміщають лускоперих. —
І ті чекають, заки тьми напарник

Прочинить кожній рибі в зорях двері.

КРАЄВИД БЕЗ ЛЕЛЕКИ І З НИМ

Від коливань поширений стільник
На півріки, де мокнуть квасолини
Вечірніх відблисків, аж чагарник холоне, —
На обрії розставили столи.

Останню заграву — загривком в ковилу —
Калюжний легіт місяцем умучив.
Перги клятьба — весілля серед ночі.
Стебла провидці (пільма їх звела).

Роти неквапно, кожен промінь — чарка.
Воли вогню (з-під ребер вовна чвірка) —
На прив'язі природу кочову,

Щоб миром світ Та нагло свист і гуркіт:

Колодязь неба пальцем розчавив
Весь краєвид і вихопив із ока
Той закуток, де на даху лелека.

ДЕЩО З ЕТНОГРАФІЇ

Тут ще мерці на дощ видючим сняться.
Тут ще добро на поводі ведуть.
Босоніж юні відьми по воді, —
І навіть хвиля від ходи не мнеться.

Тут на схід сонця котить колісниця
(З-під квочки щойно, всі колеса — риби):
Повітря на чаїне пір'я дробить, —
Й старці пильнують, щоб її торкнутись,

Бо притьмом понесе в світі несвітні,
Де всі оселі з чебрецю і манни,
Де замість ніг — продовженням — світанок

Без жодних саден, опухів, затінь.
Де крізь безусту плоть, що квола й змінна,
Вже проступа молочним колом сутність.

ГРОЗОВЕ СУЦВІТТЯ

Який віспар, обцяткувавши морок,
Вісь цвітяну взяв за підойму часу, —
Мовляв, у зародня ходи навчися,
Припасувавшись до лукастих мірок

Чашолистка, — й повз пипкуваті мури
(Де й моря ротовицю виразкову
На бобівник трилистий перековують)
Росички круглолистої, що мертвим

Запалить вхід до вищого прозріння, —
Там восьминогий кінь, з боків — нориці ранку,
Норців жахає й ломить пиляки,

Увесь — огруддя, — швидкість кутова, —
Бож заповіджено: з болотних пуповин
Над світом зійде просвітку рука.

НЕТРИВАЛА КУПІЛЬ

Тримає качка решето в руці
Й говорить приказку з мальків і рясту.
Крізь озеро навпіл в потойбік розтин:
Джгути води в суцільних каганцях.

Поверх купальників пливе яйце, —
У тишу провідник, — де гурт перистих
Чекає на лапаний плоті розстриг,
Згорнувши в рурки війки на лиці

(Повз голкошкірих цех веде дорога),
Щоб розпочати існування вдруге,
Де світло в кишкозябровій подобі

Добір проводить, сидячи на дамбі
Із душ дводишних, і цвіркун сюрчить,
У качки заховавшися в очу.

ЯМИ БУТТЯ

Сьогодні тьма заповонила нагло душу.
Як важко розсуваються назовні стіни.
Над джерелом вже свічка догоря остання.
Єдиний крок — і у минулому прийдешнє.

Свідомість зябра ледь ворухить. Тихий дощик
Не захитає присмерком меча гостинність.
Сьогодні небуття долонями густими
Прорвалося в нутро, і вже дедалі дужче

У зашморгу на дні принишклий дух:
"Ти що тут коїш, ти, не втілений ніде,
У шию всіх вас, що вдяглись в губате світло

І видмухнули з тліну існування сіті,
Відступники!" — Та не підвладний п'їтьмі дух, —
Мить — і світанками лящить його хода.

БЛИЗКІСТЬ ПЕРЕХОДУ

Така прозорість — на долоні душу.
Зайшла у мозку по смерчі відлига.
Хмарки і плями тануть на відлогах.
Впрягли калюжу, аж озоном дишель.

З клітин крізь вир оповнення іде вже —
Нехай усе важке і недолуге —
У невагомість, до хвощів, де легіт
На ніжці з зірки, віжки сну віддавши,

Снує поздовжні зябра комоплавам
Для потойбіччя, що — самі напливи
(О мацальця!), самі вулкани тиші

Самотности крізь фіялкову товщу,
Де так — ніхто, де так — ніщо земне! —
Просвітлення: лелеки в серці мруть.

ПЕРЕРВАНЕ КОЛО

Під ковпаком з води сидить пташа,
Де просто з гілки в небуття порони.
По небу помаранчову перину
Штовха лоша, щоб дощ набік ішов.

Міняють присмоктки, обличчя, груди, шерсть
На півдорозі ті, що множать ранок
В чарупках, стулках, язичках, корінні,
Щоб віддихом, свідомість на всю шир,

В суцільне світло, де ні з'яв, ні втілень. —
Світобудову плазма розхитала,
Що й полум'я молюсками кишить.

У отворах, лунких від тягару,
Лійки на перевтілення горять,
Щоб — ні вуздечок, ні вузлів, ні шор.

Під ковпаком з води сидить пташа.

МІСЬКИЙ КРАЄВИД З МІСЯЦЕМ

З дерев не листя, а скраклі.
На привидів з вікна полюють.
Стегно рожевою пилою
Завинувши, стоїть ракло

Під місяцем, що з-під реклям
По валунах мечі з олії
Повів. — Навколо тьма палає,
Збиваючись в амебний ключ,

Де куш, видющий на три ока,
Трима за барки чоловіка
І ясновиддю лезом вчить,

Мовляв, пливи поміж свічад,
Крізь попіл, віск, хребці і ребра, —
Хай в грудях, — по коліна в сріблі, —

В потойбік пронесуть свічу.

ВЕСІЛЛЯ

На стінах чапа нехворощ оката.
Предмети лійками ворущать молодик.
Рогаті півні — чвалом молоду, —
На ній серпанки з грому і цикути.

Закуто червеців в золу. Закидав
Світанок доступи, що й не пройти ніде,
Виймає промінь плечі з лободи,
Щоб кунделем погнати плинне кодло

З-під хмар, що у калюжі на припоні, —
Суцільні маслаки із розтином на спині,
А звідти парасольки вохри квітнуть, —

І дзвоники — згори, з боків, нізвідки, —
І аж тоді, проявлена з води,
В квадризі з півнів — в німбі молода.

ОСМИСЛЕННЯ ПЛОЩИН

В червоних шапочках лелекоборці
В аорту вклали грудку — океан.
Змело кути й хвилястість вікову.
У війках — світу мерехтять реберця.

Крізь мури срібла серед злив і збурень
Видющости прокладено канал —
Торішне світло охляп на коні:
Великий ставковик у водозборі

М'якуш розклав — торці для хребтоплавів,
Щоб змагуни, пройшовши кола плівок,
Перетинок, покривників ввели

Туди, де і ссавцям ще перепона,
Де на хребті зі світляків і піни
На трьох китах спочило джерело.

СТУПЕНІ ЯСНОВИДДЯ

Стеблисті очі снігу. Бокоплави
Дахами повели морського півня,
Що з грому виринув, де стулки повні
Видовжують припливи і відпливи.

Не продихнути, так об воло во́ла
На волю з пільми, розколовши первні.
Війнула злива з гребінців пурпурних, —
На всю свідомість світлові обвали.

Не сну скорпени, а всевидна чіткість
Невтільного крізь жовч первопочатків. —
Без тіла в іншу площину промчати б

В не-день, в не-світло, геть потойбік чуда,
Крізь радості непросотальний жах
Безпростірну долаючи межу.

ПЛЕСО НА ВЕЛИКДЕНЬ

Відлига прочинила оболонки з'яв,
Й проріджене нутро речей замайоріло.
Пролущивсь голос у крота: довкілля в репях! —
І — голос сам пішов на вогняній нозі

За обрій, заки легіт краєвид роззув,
Роззяв позбувшись, і ляпасом приплескав
Пипчасте плесо. Плюскіт. Плиски. Плюскіт:
З льодовика віків на зябрах Мить повзе.

Лелеки зелені по кісточки в заплавах.
Повітря все з ікри. Із пухирців і плівок
Думки, й крізь них хмарини, краєвиди ходять.

Предмети на очах то грубшають, то худнуть.
Усе близьке відсунулося в далечінь,
Учуднившись. Плесо. Густо від прочан.

СВІТАНКОВЕ

За перегузно заховався вітер,
Вечірницю дозірну оминувши.
Полівка понесла зорю. З-під ноші
Сипнули небом луфарі. І звідти

Униз явили просвіт зі сколотин
Первопочатків, де барбулі муті
Пішли набік, бо тьму до скла розмито.
Крізь віття вибгалось килою літо, —

І по косариках — хамса і пеламіди, —
В повітрі пихкунів світанок нагромадив
І переставив стрілки в будяках, —

І вже кулясту блискавку плетуха
Видмухує. На серці тихо-тихо.
Свідомість — в рящі. Вся душа — в пилку.

ЗМІСТ

- 5 "Листку — ложечкою..."
- 6 "Сини літатимуть..."
- 7 "Сім східців і дві повивальниці"
- 8 "Сусіде в повітрі, обізвися"
- 9 "Око на курячих ніжках..."
- 10 "У листок загортають двері..."
- 11 "Цар царів стеблини і повіву..."
- 12 "Добрий вечір, самотносте!"
- 13 "Камінь? — Важче від каменя"
- 14 "Рідний із найрідніших..."
- 15 "Мачинами обвішали світ..."
- 16 "Привід ходить із зіркою в руці..."
- 17 "Білять зір..."
- 18 "Ти сам..."
- 19 "Хто ти, провіснице тьми і паростків?"
- 20 "Берег, тугіший від шкіри помаранчі"
- 21 "Кущ, замість ока..."
- 22 "Маківка слова, стебло гніву"
- 23 "Гарцює верхи на брові..."
- 24 "Гарбузові флейти..."
- 25 "Солончаки, запах і цвіт помаранчі"
- 26 "Душа на краєчку леза..."
- 27 "Полюють уздовж звуку..."
- 28 "Твоя сукня з яблука"
- 29 "Захотів двійника?"
- 30 "Погоничі не скажуть..."
- 31 "Зацікавивсь щавлем..."

32 "Підземкою до галактики..."
33 "Оселя — в найглибших розтинах води..."
34 "Стоять у нішах імператорів..."
35 "Лійка піску, зяброногі на веслах"
36 "Кожна віддаль коротша від мачиноного зерняти"
37 "Де ви, посілости пам'яті..."
38 "Голос з зеленою ніжкою"
39 "Зміна царств, зміна душ"
40 "Сонне волосся..."
41 "Промовці в артишокових сувоях звуку..."
42 "Розтин ока — стеблина..."
43 "Риб'яча луска на склі..."
44 "Коні, опукліші від глеків..."
45 "Вічність — дерево..."
46 "Іншим обличчям в потойбік"
47 "Лише ми — по-справжньому..."
48 "Кільце крику..."
49 "Весь світ на тоненькій нитці"
50 "Позем кліща"
51 "Невпорядкованість кута зору"
52 "Дівчата з коханцями й торохрії..."
53 "Крапчаста порожнина..."
54 "Віщує дощ..."
55 Піднесення
56 "На кульках хліба ходить тихий дощ"
57 Тарквінія, Чарветері?
58 "Якщо виявлять покору..."
59 Чернетка природи, перший ступінь
60 Прогалини в осені, або Літо по-осінньому
61 Порожнинам, обтягненим людською шкірою
62 Щодо переваг іншої статі
63 Поліфем
64 Із "Фази з оберненими спектрами"
73 Завершення
74 Авгути
75 На тему ранньої весни

76 Інше прояснення
77 Пов'язане з весною
78 Спорідненість стихій
79 Мистецтво фуґи
80 Інший кут зору
81 На честь Анрі Руссо
82 Шаховий хід
83 День по-літньому
84 Краєвид з плавунцевого позему
85 Те саме довкілля
86 Шиби
87 Потовщений промінь
88 Перехід
89 На інший лад
90 Краєвид з квітчастими левами,
або Перевага зеленого
91 Рівновага
92 Передгрозовий краєвид
93 Інший голос
94 Спуск між площинами
95 Базар під іншим кутом
96 Різні ступені природи
97 Проміжки
98 Краєвид із розтином у потойбіччя
99 Громові клини
100 Кроки з придихом
101 Краєвид, що віддаляється по спіралі
102 Народження свідомости
103 Нові посілости
104 Нерівномірний світанок
105 Поверховий розтин
106 Зміна вартостей
107 Тимчасовий нелад у природі
108 Нескладне об'явлення гороскопового духа
109 Краєвид без лелеки і з ним
110 Дещо з етнографії

- 111 Грозове суцвіття
- 112 Нетривала купіль
- 113 Ями буття
- 114 Близькість переходу
- 115 Перерване коло
- 116 Міський краєвид з місяцем
- 117 Весілля
- 118 Осмислення площин
- 119 Ступені ясновиддя
- 120 Плесо на Великдень
- 121 Сьітанкове